

Manuál pro organizátory

Férová snídaně NaZemi je celorepublikový piknikový happening na podporu lokálních a fairtradových pěstitelů. Místní fanoušci fair trade a odpovědné spotřeby společně snídají na veřejném místě, aby netradičním způsobem oslavili Světový den pro fair trade. Účastníci si na snídani přinášejí vlastní dobroty, ať už fairtradové nebo lokální. Snídá se na dekách v parku, zámecké zahradě, u stolu na náměstí nebo na jiném oblíbeném a veřejně přístupném místě.

Obsah:

MANUÁL PRO ORGANIZÁTORY	1
Úvod	3
Příprava akce	4
Výběr místa	4
Shromáždění nebo zábor?	4
Čas	6
Realizace akce	6
Jídlo a pití	6
Věci s sebou	7
Děti	7
Propagace akce	8
Online	8
Na místě - týden předem	9
Na místě - v den snídaně	9
Média	9
Fotky a videa	9
O fair trade	10
Checklist	12

Férová snídaně NaZemi - Manuál pro organizátory

Přepracované a aktualizované vydání: březen 2017

Texty, sazba: Stanislav Komínek

Grafika: Filip Hauser

NaZemi, Kounicova 42, Brno 602 00

www.nazemi.cz, www.facebook.com/nazemicz

Úvod

Milí podporovatelé fair trade,

vítejte v týmu Férové snídaně NaZemi, nejvýznamnější akci na podporu fair trade v roce! Není prostě správné, že milióny lidí pěstujících naše oblíbené dobroty nemohou často uživit vlastní rodiny. Můžeme přispět ke změně. Postavte se s námi za pěstitele. Férová snídaně je skvělou příležitostí podpořit znevýhodněné pěstitele ať už ve vašem regionu nebo jinde ve světě. Letošní rok zaměřujeme na banány, chceme mít ty fairtradové dostupné v českých obchodech.

Do rukou se vám dostává manuál, jak zorganizovat Férovou snídani. Vložili jsme do něj všechny naše dosavadní zkušenosti. Dokážeme vám poradit na co se jako místní organizátor zaměřit, navedeme vás s výběrem místa i jak zajistit povolení úřadu, ukážeme, s čím se ti hodí podpora kamarádů... Prostě odhalíme tajemství úspěšného piknikového happeningu. Aby se Ti podařilo pohlídat si všechny důležité věci k úspěšné organizaci Férové snídaně, najdete na zadní straně manuálu taky přehledný checklist.

Je několik věcí, na které je potřeba dávat největší pozor, aneb 3P:

- Propagace: dej o akci vědět, osobně pozvi kamarády.
- Pomoc: nebuď na to všechno sám a najdi si partu, která Ti pomůže!
- Počasí: piknikování na sluníčku je prima, ale může pršet. Vyber si místa pro obě varianty.

Jsmo moc rádi, že fandíte fair trade a že do toho jdete s námi. Férová snídaně je skvělou příležitostí, jak vyjádřit své postoje k odpovědné spotřebě a ukázat českým prodejcům, že eticky obchodované výrobky mají své místo na jejich regálech. Loni snídalo už 6500 lidí ve 161 místech republiky, zaznamenali jsme o ní přes 300 článků v regionálních a celorepublikových médiích a televizní reportáž.

Jde ale také o příležitost setkat se s kamarády, rodinou nebo třeba sousedy a strávit společně jedno květnové sobotní dopoledne příjemnou snídaní. Vaše akce nemusí být perfektní – hlavně si ji užijte! Kdybyste chtěli něco k organizaci vaší snídaně zkonzultovat, dejte nám vědět!

Příjemné piknikování za fair trade vám za tým NaZemi přeje

Standa Komínek

NaZemi

+420 774 737 176

stanislav.kominek@nazemi.cz

Příprava akce

Zorganizovat férovou snídani není nic složitého – snažte se co nejvíc úsilí nechat na samotných účastnících a vytvořte si kolem sebe dobrý tým! Hlavně berte všechno s klidem a užijte si piknikování! Pro organizování Férové snídane se můžete registrovat na www.ferovasnidane.cz/registrace-organizatora.

Výběr místa

Na snídani byste se vy i její účastníci měli cítit příjemně. Vyberte si takové místo, **kde je příjemné piknikovat**, kam byste si vzali rádi deku, košík s jídlem a s kamarády nebo rodinou tam strávili čas. Může to být park, nábřeží, zahrada... Důležité je, aby místo bylo veřejné, venkovní, lidem známé (dobře popsateľné na plakátu), měli by sem být zvyklí chodit, tak abyste se úplně nevyhnuli náhodným kolemjdoucím, kteří se k vašemu snídání mohou přidat. Skvělé je, pokud je místo pro vaše město nějakým způsobem charakteristické anebo pokud je v okolí nějaká dominanta, se kterou pak můžete vaši snídani vyfotit.

Pozor na počasí!

Myslete také na to, že v květnu nemusí být sluníčko a registrujte i vhodné záložní místo pro případ deště. Může to být altán v oblíbeném parku, kavárna poblíž nebo zázemí vaší organizace. I toto kryté místo by mělo být příjemné pro společné snídání! Dejte o obou místech vědět účastníkům!

Shromáždění nebo zábor?

Vaše místo konání férové snídane je vhodné si oficiálně domluvit. Nejdříve je třeba zjistit, komu patří místo, kde bude probíhat vaše snídane. Pokud se jedná o soukromý pozemek, stačí dohodnout se s jeho majitelem. Většina snídání se ale koná v parcích nebo na náměstích a v takovém případě jde o majetek obce, města či městské části a je třeba obrátit se na příslušný úřad (obecní, městské části, městský úřad či magistrát). V obcích a menších městech asi snadno najdete osobu, která má tuto problematiku na starosti, ve větších

městech to bývají většinou odbory dopravy, komunikací a služeb nebo životního prostředí (pokud snídáte ve veřejné zeleni). V každém případě by vám měli být schopni poradit pracovníci sekretariátu úřadu.

Pokud na místě vaší snídane neumístíte stůl nebo stánek, jedná se pouze o shromáždění, které stačí oznámit na příslušném úřadě. Právo na shromáždění je v České republice považováno za základní politické právo každého člověka, proto tedy platí jen ohlašovací povinnost. Oproti tomu zábor veřejného prostranství budete muset vyřídit, pokud chcete v rámci vaší snídane na veřejné prostranství umístit stánek, stůl apod.

Konání shromáždění oznamte buď jako fyzická osoba, nebo jako organizace (za právnickou osobu oznamuje buď statutární zástupce, nebo ten, kdo od něj má podepsanou plnou moc) tak, aby úřad oznámení obdržel alespoň 5 dnů předem.

V oznámení uveďte:

- účel shromáždění, den a místo jeho konání,
- dobu zahájení a ukončení,
- předpokládaný počet účastníků,
- počet pořadatelů starších osmnácti let a způsob jejich označení (postačí např. dva lidé označení šátkem nebo visačkou),
- vaše jméno, příjmení a bydliště (u právnické osoby její název, sídlo a jméno, příjmení a kdo je zmocněn jednat v jejím zastoupení).

Úřad vás kontaktuje pouze v případě, že shromáždění z nějakého důvodu nepovolí (což se ale většinou neděje). Vzorové oznámení o konání shromáždění si můžete vyžádat u koordinátora happeningu.

Zábor veřejného prostranství budete muset vyřídit, pokud chcete v rámci vaší snídane na veřejné prostranství umístit stánek, stůl apod. Nejdříve musíte u na příslušném odboru životního prostředí zjistit, co je třeba k zajištění záboru vybraného parku nebo jiné zelené plochy. Lepší je úředníky osobně navštívit a představit jim svůj záměr. Připravte si krátký popis a cíle akce, co tím podporujete, zdůrazněte osvětový charakter, celorepublikový rozměr a že se jedná o příjemnou neziskovou komunitní akci.

Celý proces schvalování záboru veřejné zeleně je poměrně složitý a trvá dlouho, je proto dobré vyhradit si na něj minimálně jeden měsíc. Povolení záboru je specifické v každém městě, a proto musíte v dostatečném předstihu zjistit všechny náležitosti, nejlépe na internetových stránkách města/obce/městské části.

S velkou pravděpodobností po vás bude vyžadováno:

- situační plánek místa se zakresleným zábořem (nejlépe na vytisklé mapě třeba z www.mapy.cz),
- žádost o povolení záboru veřejného prostranství – většina měst má svůj formulář; pokud ne, pak stačí napsat, kde, kdy, za jakým účelem, v rámci jaké činnosti a na jak dlouho zábor plánujete,
- plná moc podepsaná statutárním zástupcem a stanovy, pokud akci připravujete v rámci činnosti nějaké organizace,
- souhlas městské policie nebo provozovatele komunikací, popř. správy veřejné zeleně.

V žádosti nezapomeňte zmínit, že vaše akce nemá komerční charakter, většinou totiž budete platit jen nižší poplatek nebo vám bude odpuštěn.

Čas

Smyslem akce Férová snídaně NaZemi je oslava Světového dne pro fair trade. Je tedy důležité, aby se snídaně konaly po celé republice jednotně druhé květnové dopoledne. **Letos bude snídaně probíhat dopoledne v sobotu 13. května 2017. Ideální čas je v 10 hodin**, kdy je už sluníčko, prohřeje trávník a účastníci si do té doby stihnou v poklidu nachystat piknikovou snídani.

Realizace akce

Od koordinačního týmu z NaZemi se můžete těšit na zaslání **organizačního balíčku**. Bude obsahovat plakáty, letáky, placky, omalovánky, kvízy, vlaječky, navigační šipky a další materiály. Zasláné materiály vám pomohou s organizací! Od NaZemi dostanete také **vzorové tiskové zprávy** pro oslovení místních médií.

Férová snídaně by měla mít komunitní nádech, tedy by to měla být pohodová akce, na které se potkají známí i neznámí lidé, dají si spolu snídani a odcházet budou s dobrým pocitem z příjemně stráveného dopoledne.

Jídlo a pití

Férová snídaně není ochutnávková akce, nepečte buchty pro kolemjdoucí. **Férová snídaně je společný piknik podporovatelů fair trade, kam si každý přináší vlastní dobroty.**

Do termosek nebo konvic si připravte fairtradový čaj, kakao nebo kávu. Přinést si můžete také jen horkou vodu nebo horké mléko. Čaj nebo instantní nápoje si potom připravíte až na místě. Pokud termosky nemáte, zkuste se zeptat např. v různých neziskových organizacích, ekocentrech nebo ve školních jídelnách – tam by vám mohli půjčit případně i celou várnici.

Přineste si na snídani fairtradové potraviny a podle libosti je doplňte vším, co máte rádi. Můžete využít i biovýrobky nebo dobroty od místních farmářů. Připravte třeba buchtu z fairtradového kakaa a cukru, pomazánku s fairtradovým kořením nebo jen namažte chleba fairtradovou marmeládou. Pár receptů najdete na www.ferovasnidane.cz/recepty. Máte nějaký oblíbený a vyzkoušený recept z fairtradových nebo lokálních surovin? Pošlete ho na stanislav.kominek@nazemi.cz a my ho zveřejníme!

Fairtradové výrobky lze u nás sehnat na řadě míst, využít lze síť maloobchodních řetězců (Kaufland, Tesco, Makro, Drogerie DM, Lidl, Billa) a prodejny zdravých výživ, širší paletu fairtradových výrobků nabízí specializované obchody.

VELKOOBCHODY S FAIRTRADOVÝMI VÝROBKY

- Obchod NaZemi - obchod.nazemi.cz
- Fair Trade Centrum – www.fairtradecentrum.cz
- Mamacoffee – www.mamacoffee.cz
- Miko káva – www.mikokava.cz

S fairtradovými dobrotami si dobře rozumí ty lokální. Popátrejte po místním medu, vajíčkách, pečivu, luštěninách, sýrech nebo zelenině! Podpořte pěstitele nejen ze země globálního Jihu, ale i ty místní!

Věci s sebou

Jako na každý podobný piknik si s sebou nezapomeňte vzít **deku** či zkrátka něco na sednutí, nejlépe i pro účastníky, kteří na tohle zapomenou :). Dále můžete potřebovat prostírání, ubrus, nádobí, kelímky, ubrousky, lžičky, nože apod. Servírovat můžete buď na zemi, nebo na přineseném stolečku – pak ale musíte vyřídít zábor veřejného prostranství na místním úřadě. Místo stolečku můžete určitě použít krabice – přinesete v nich vaše dobrotu a voilá: máte na čem snídat a vyhnete se úřadům. Hodí se i frisbie, slack-line, houpačí síť.

Na označení místa určitě využijete provázky, fixy, nůžky, lepicí pásku. Pokud plánujete využít naše materiály pro děti, vezměte si s sebou pastelky, tužky a něco, na čem se dá psát (např. kartony či pevné složky). V balíčku od nás dostanete **barevné vlaječky**, které stačí navléknout na provaz a máte krásnou výzdobu! Navlékání vlaječek a jejich instalace na místě zabere dost času, je lepší si na to vyčlenit někoho z vašeho přípravného týmu. Vlaječky na pozadí fotek s piknikujícími lidmi jsou přesně ty fotky, které potom rádi zveřejníme.

Děti

Rodiče malých dětí určitě ocení, bude-li pro jejich malé ratolesti přichystán nějaký program. V balíčku od nás dostanete kvízy, omalovánky a další materiály, které můžete pro zabavení dětí využít.

Máte-li takovou možnost, bylo by pěkné zřídit na snídani něco jako **dětský koutek**, kde se bude dětem věnovat určený člověk. Může nachystat malování na obličej a pastelky pro vybarvování omalovánek. Rodiče dětí určitě ocení, že si tak budou moci na chvíli oddechnout.

Propagace akce

Férová snídanež je piknikový happening na podporu fair trade. Dejte o ní vědět! Více lidí se pikniku pak zúčastní a více lidí bude vědět o fair trade. To úsilí stojí za to a rádi vás v tom podpoříme, pošleme vám třeba plakáty a předpřipravenou tiskovou zprávu.

Online

- rozešlete pozvánku na vaši akci e-mailem nebo přes facebook všem známým, pokuste se najít různé internetové informační kanály (newslettery, kalendáře akcí),
- domluvte se se spřátelenými organizacemi na umístění banneru akce na jejich webu (napište si o něj),
- většinu novinek budeme dávat na naše stránky na Facebooku: www.facebook.com/nazemi.cz - lajkněte nás. Budeme zde vytvářet i centrální událost pro Férovou snídani NaZemi, přihlaste se jako účastníci a pozvěte i své přátele. Na stránku i událost se pravidelně vracujte – budou se tu objevovat nové informace, soutěže... a událost na facebooku je skvělým místem, kde můžete dávat své vlastní tipy a zkušenosti, případně nějakou radu nebo možnost spolupráce hledat.
- má-li vaše organizace na facebooku svou stránku, přidejte si stránku NaZemi do oblíbených a propagujte příspěvky k Férové snídani na své Zdi.

Na místě - týden předem

- v organizačním balíčku od NaZemi najdete jednotné plakáty, dopište si na ně vaše piknikové místo konání Férové snídane, ale i místo pro případ deštivého počasí,
- plakáty roznešte a vylepte na místa, kde se scházejí skupiny lidí, na něž cílíte (například kluby maminek, volnočasová centra, ekocentra, prodejny zdravé výživy, studentské kluby, kavárny, fakulty, koleje, kulturní místa apod.) – plakáty většinou vydrží max. týden, tak nemusíte spěchat,
- pozvěte na akci své kamarády a známé, oslovte místní farnost a skautské oddíly,
- na místní redakci pošlete pozvánku, pozvěte je, aby přišli udělat fotoreportáž.

Na místě - v den snídane

- popište zem na ulicích v okolí místa konání akce křídou, a pozvěte tak náhodné kolemjdoucí,
- rozvěste plakáty, balónky, bannery, zvýrazněte místo akce (dostanete je od nás v balíčku předem),
- označte místo pikniku vlaječkami,
- nasměrujte své účastníky šipkami v okolí akce,
- po snídani nezapomeňte poslat SMS na +420 778 702 900 (napište prosím POČET SNÍDAJÍCÍCH, MĚSTO A VAŠE JMÉNO) a pět nejlepších fotek mailem (ferovasnidane@nazemi.cz).

Média

Místní noviny a další média určitě rády napíší o vaší snídani – něco takového se přece neděje každý den! V NaZemi budeme komunikovat s celostátními médii, oslovení vašich regionálních redakcí je na vás!

Předpřipravíme pro vás zvací tiskovou zprávu pro lokální média, kterou můžete doupravit a sami rozeslat. V týdnu před snídání vám dáme k dispozici ještě druhou předpřipravenou reportážní tiskovou zprávu. Můžete ji taky upravit, připsat pár zajímavostí z vaší snídane. Reportážní tiskovou zprávu můžete pak hned po vaší snídani poslat novinářům společně s fotkami. Vyberte jen pár nejlepších a pošlete ji přes nějakou úschovnu.

Super je na akci novináře pozvat. Budou zřejmě fotit a dělat s vámi krátký rozhovor. Požádejte je o kontakt, dejte jim brožurku o fair trade a po akci jim pošlete fotografie a upravenou reportážní tiskovou zprávu.

Pokud budete poskytovat nějakému novináři rozhovor, zkuste se držet pouze základních faktů. Novináři totiž rádi využijí krátké a výstižné odpovědi na otázky typu “co je fair trade” nebo “proč zrovna dnes snídáte v parku”. Nejste si jistí, jak na otázky odpovídat? Použijte informace z následující strany nebo z materiálů pro novináře, které vám před akcí také pošleme.

Fotky a videa

Férová snídane rozhodně stojí za zdokumentování! Zkuste ve vašem okolí najít někoho, kdo se fotografování věnuje, ať už profesionálně nebo jako koníčku, a požádejte ho, aby akci přišel nafotit. Pokud do fotky začleníte i nějakou dominantu vašeho města, každý, kdo fotku uvidí, si snídani právě s vaším městem spojí. A hlavně se se svou snídání pochlubte! Fotky i videa postujte na Facebooku a pošlete nám je!

O fair trade

Fair trade je obchod. Lidem ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky dává možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Zemědělci dostávají spravedlivě zaplacení, pěstují s ohledem na životní prostředí a jejich děti mohou chodit do školy. Mezi základní principy fair trade patří:

- výkupní cena odpovídající nákladům udržitelné produkce a důstojného životního,
- dlouhodobé obchodní vztahy,
- dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO),
- zákaz nucené a dětské práce,
- dlouhodobě udržitelný rozvoj místních komunit,
- kontrolované využívání pesticidů a další zemědělské chemie,
- zákaz využívání geneticky modifikovaných plodin,
- šetrnější přístup k využívání přírodních zdrojů.

Spotřebitel pozná fairtradový výrobek nejlépe podle certifikační známky Fairtrade na obale. Ve specializovaných fairtradových obchodech je možné zakoupit i výrobky (především řemeslné a textilní zboží), jež certifikační známku nemají a pocházejí od členů Světové fairtradové organizace (WFTO), kteří obchodují pouze v rámci systému fair trade. Najdete je na www.wfto.com/find-supplier.

Fairtradové suroviny pěstují drobní pěstitelé v zemích globálního Jihu. Jedná se

především o kávu a čaj, ale také o třtinový cukr, kakao, čokolády, banány, ovocné džusy, rýži nebo koření. Více informací o fair trade najdete na www.fairtrade.cz a www.nazemi.cz/fairtrade.

Většinu propagačních materiálů dostanete od nás předem v balíku pro organizátory. Pokud byste ale přeci jen chtěli použít na nějakém vlastním materiálu **logo Férové snídaně**, dejte nám vědět.

U známky **Fairtrade** dejte pozor na to, že se jedná o registrovanou ochrannou známku. Povolení pro použití známky na propagačních materiálech vydává u nás Fairtrade Česko a Slovensko. Kontaktní osobou je Hana Chorváthová (info@fairtrade-cesko.cz). Mezi obecná pravidla použití známky patří především to, že známka musí zůstat zachovaná v originálních barvách a poměru stran, nesmí být zaměnitelná s logem jiné organizace a je u ní vysvětleno, co znamená. Například větou „touto známkou jsou označeny výrobky s certifikací Fairtrade“ nebo „podle této známky poznáte výrobky certifikované podle standardů organizace Fairtrade International“. V případě, že známku Fairtrade nějakým způsobem sami ztvárňujete – např. vysázíte květiny v jejím tvaru, nakreslíte křídou apod., pravidla jsou volnější a nemusíte Fairtrade ČR kontaktovat.

Nevládní nezisková organizace NaZemi prosazuje globální rozvojové vzdělávání, zasazuje se o odpovědnost firem v oblasti jejich dodavatelského řetězce a propaguje fair trade jako účinnou podporu chudých pěstitelů a řemeslníků ze zemí globálního Jihu.

www.nazemi.cz

Checklist

Udělalí jsme seznam, na co je dobré myslet pro úspěšné organizování Férové snídaně.

Co je nutné udělat předem:

- nahlásit zábor / oznámení veřejného shromáždění,
- pozvat kamarády, sousedy a známé (sdílejte událost na facebooku),
- zajistit příjemné piknikové místo pro případ deště (vlaječky na stromy/stěny, místo pro děti...),
- snažit se snídani zařadit co nejlepší propagaci – vyvěsit plakátky, oslovit místní média, radnici, rozhlas apod.,
- přečíst si materiály o fair trade a zformulovat si odpověď na novinářskou otázku: co je fair trade, co je Férová snídane NaZemi za akci a proč ji děláte.

Co je nutné udělat hned po snídani:

- do NaZemi odeslat informace o počtu lidí pomocí SMS na číslo +420 778 702 900 (napište prosím POČET SNÍDAJÍCÍCH, MĚSTO A VAŠE JMÉNO),
- poslat výběr nejlepších fotografií na adresu ferovasnidane@nazemi.cz,
- místním novinářům poslat upravenou tiskovou zprávu (předpřipravenou vám pošleme mailem před snídání).

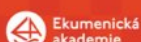
Koho si přidat do týmu:

- člověka, který se bude na snídani věnovat dětem (využijte třeba zasláné omalovánky),
- partu lidí na navlékání a věšení vlaječek (z fotek je pak zřejmé, že se jednalo o férovou snídani a taky pro účastníky označují místo konání pikniku),
- člověka, který snídani pěkně nafotí (pro medializaci jsou pěkné fotky důležité, hodí se do fotky dostat vztah k akci: na pozadí vlaječky, bannery, plakáty, na trička a k jídlu lepit samolepky, případně na pozadí i místní dominantu - hrad, krásný park...).

Užijte si fairtradové piknikování!

www.ferovasnidane.cz

www.facebook.com/nazemicz

Koordinátor happeningu: NaZemi (www.nazemi.cz) - Náš důstojný pracovní podmínky ve světě

Materiál byl vytvořen za finanční podpory Evropské unie. Obsah dokumentu je zcela na zodpovědnosti NaZemi a jako takový nemůže být považován za stanovisko EU. Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.